

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5C/92/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615202716
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615202716.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Ivo Parada, v právnej veci žalobkyne E. M., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX W. XXX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o úvere č. 801300087 zo dňa 29.3.2012.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v sume 313,32 eura na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, č. ú. SK72 0200 0000 0000 4294 9572, VS: 9515 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 99,50 eura na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanému uloženia povinnosti zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o úvere č. 801300087 zo dňa 29.3.2012.

Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným dňa 29.3.2012 uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu č. 801300087. Spolu s typovou formulárovou úverovou zmluvou, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa podpísala aj dopredu pripravenú Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 29.3.2012. Žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo žalobkyni povinnosť plniť, v takej výške akej to požaduje žalovaný, zamestnávateľ začal vykonávať zrážky zo mzdy

2

5C/92/2015

a žalobkyňa nemá možnosť zrážky priamo zastaviť. Jej zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy, bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Zamestnávateľom žalobkyne je Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, Hollého 14, IČO: 00 610 577. Žiadosť veriteľa jej zamestnávateľovi, o vykonávanie zrážok zo mzdy preukázala listom zo dňa 25.3.2013. Tým zároveň osvedčila vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou Dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Poukázala na § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014: „Neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola

uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.“ Na získanie úveru boli žalobkyni predložené listiny a bolo jej povedané, že ak chce aby jej bol úver poskytnutý, musí tieto listiny podpísať. V súvislosti s Dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu. Aj keď je Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretá vo forme osobitnej listiny, žalobkyňa nebola o jej dôsledkoch nijako poučená a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy, nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. V tejto súvislosti poukázala najmä na tú skutočnosť, že žalovaný požaduje aj plnenie za administratívny poplatok, aj keď súdy už právoplatne rozhodli o neprijateľnosti tohto poplatku a preto je žalovaný povinný zdržať sa používania tejto zmluvnej podmienky (§ 53a Občianskeho zákonníka). Aj keby Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorú žalobkyňa uzatvorila so žalovaným bola platná, tak podľa jej názoru, vzhľadom na to, že ňou žalovaný chce bez súdnej kontroly získať aj plnenie zo zmluvnej podmienky, ktorej neprijateľnosť už bola vyslovená (administratívny poplatok), obstoja jej návrh, aby bol žalovaný povinný zdržať sa použitia takejto Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že z charakteru Dohody vyplýva, že súdne prejednanie povinnosti plniť sa nevyžaduje. Žalovaný poukázal na to, že Dohoda nie je súčasťou Zmluvy o úvere. Dohoda predstavuje samotný dokument, ktorý predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá ma spotrebiteľský alebo iný charakter nie je vylúčená. Predmetnú argumentáciu žalovaného podporuje aj novela zákona č. 205/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorej zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Žalovaný je zároveň toho názoru, že žalobca na určenie neplatnosti zmluvy nemá naliehavý právny záujem. V ustanovení § 80 písm. c) O.s.p. sa uvádza, že: „návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.“ V zmysle uvedeného ustanovenia žalobkyňa zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Vzhľadom na vyššie uvedené je žalovaný presvedčený, že návrh žalobkyne vo veci samej je neopodstatnený a nerealizovaním pravidelných zrážok zo mzdy by záväzok žalobkyne voči žalovanému, v porovnaní so situáciou keby boli realizované zrážky zo mzdy, narastal viac a žalobkyňa by sa v konečnom dôsledku dostala do ešte horšej situácie.

3

5C/92/2015

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o úvere č. 801300087 zo dňa 29.3.2012, dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.3.2012, listom žalovaného zo dňa 25.3.2013, výsluchom žalobkyne a zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy o úvere č. 801300087 zo dňa 29.3.2012 je zrejmé, že žalovaný poskytol žalobkyni úver v sume 200 eur, počet splátok 10, mesačná splátka 35 eur, RPMN 278,29 %.

Z bodu II. dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.3.2012 vyplynulo, že účastníci sa dohodli, že dlžník, teda žalobkyňa súhlasí s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa, teda žalovaného zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok prostredníctvom zamestnávateľa žalobkyne Fakultná nemocnica J. A. Reimana v Prešove.

Z listu žalovaného zo dňa 25.3.2013 je zrejmé, že žalovaný požiadal ohľadne predmetnej zmluvy o úvere zamestnávateľa žalobkyne Fakultná nemocnica J. A. Reimana v Prešove o vykonanie zrážok zo mzdy.

Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014 neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

4

5C/92/2015

Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom, alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 27.6.2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25 a zo dňa 26.10.2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 37). Pre spotrebiteľské zmluvy je typické, že obsah zmluvy dodávateľ predkladá na vopred pripravenom predtlačenom formulári a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah zmluvy. Môže zmluvu len ako celok prijať, alebo odmietnuť. V danom prípade niet pochybnosti o tom, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ vzhľadom na to, že ide o formulárovú zmluvu a vzhľadom na to, že žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by predmetná dohoda mala povahu individuálne dohodnutej zmluvy, je neplatná. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby bola podrobená súdnemu prieskumu o tom, či je pohľadávka oprávnená. Ide o právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje zákonu a obchádza ho, ide o neplatný právny úkon (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/217/2015-88 zo dňa 23.2.2016). Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel.

Čo sa týka námietky žalovaného, že žalobkyňa na určenie neplatnosti zmluvy nemá naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., je potrebné uviesť, že žalobkyňa sa domáhala svojho nároku v zmysle § 80 písm. b) O.s.p.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní mala plný úspech žalobkyňa. Hodnotu sporu nie je možné vyjadriť v peniazoch. Trovy pozostávajú z odmeny za zastupovanie za tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom zo dňa 25.2.2015 v sume 64,54 eura, podanie žaloby zo dňa 25.2.2015 v sume 64,54 eura, návrh na predbežné opatrenie zo dňa 25.2.2015 v sume 32,27 eura, účasť na pojednávaní dňa 10.6.2016 v sume 66 eur, k tomu patrí 3 x režijný paušál po 8,39 eura, 1 x po 8,58 eura a 20 % DPH v sume 52,22 eura (§ 11 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), d), ods. 2 písm. a), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Náhrada trov konania je spolu v sume 313,32 eura, ktorú súd zaviazal zaplatiť žalovaného žalobkyňu na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, pretože žalobkyňa je podľa § 4 ods.

2 písm. za) tohto zákona od súdneho poplatku oslobodená a súd jej návrhu vyhovel. Preto súd zaviazal neúspešného žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 99,50 eura (položka 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona) na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu

5

5C/92/2015

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Vo Svidníku dňa 10. júna 2016